

บทที่ 1

บทนำ

ชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย

เป็นที่ยอมรับทั่วไปว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทย - ญี่ปุ่น เป็นความสัมพันธ์ที่สำคัญยิ่งในแง่ของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย สืบเนื่องได้จากการที่ภาครัฐและเอกชนต่างระดมความคิด ความสามารถและทรัพยากรในการแสวงหาแนวทางต่างๆในการส่งเสริมสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศนี้ให้มั่นคงและราบรื่นยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา (โยเนะโอะและโทชิฮารุ, 2530)

ประวัติของชุมชนญี่ปุ่นในประเทศไทยเริ่มมาแต่หมู่บ้านญี่ปุ่นในกรุงศรีอยุธยาเมื่อ 600 กว่าปีก่อน ซึ่งมีชาวญี่ปุ่นอยู่มากถึง 1,000 - 1,500 คน ชาวญี่ปุ่นในชุมชนคือผู้เป็นตัวแทนของประเทศชาติเข้ามาดำเนินธุรกรรมเพื่อผลประโยชน์ของญี่ปุ่น โดยการติดต่อมีปฏิสัมพันธ์กับคนไทยอยู่ทุกวัน และเป็นกลุ่มชาวต่างชาติที่มีบทบาทสูงอย่างเห็นได้ชัด สมาชิกของชุมชนได้เข้าไปมีบทบาทสูงเด่นในสังคมไทยสมัยอยุธยา โดยเฉพาะการเมือง การทหาร และการปกครอง ขณะเดียวกันก็เป็นตัวแทนนำอิทธิพลของวัฒนธรรมไทยในสินค้าไทยเข้าสู่ประเทศญี่ปุ่นด้วยเช่นกัน

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อญี่ปุ่นตกลงทำสนธิสัญญาสงบศึกกับสัมพันธมิตรในปี 1952 ญี่ปุ่นได้กลับมาสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยเช่นเดียวกับที่เคยมีมาในอดีต การเดินทางติดต่อและการค้าขายแลกเปลี่ยนในขณะนั้นทำให้มีชาวญี่ปุ่นอยู่ในประเทศไทยประมาณ 200 คน ในปี 1953 ชาวญี่ปุ่นในประเทศไทยได้ฟื้นฟูสมาคมญี่ปุ่น หรือ Nihonjin - Kai ขึ้นเป็นศูนย์กลางกิจกรรมต่างๆ เช่น ออกวารสารของสมาคม และในเดือนมกราคม 1956 ก็ผลักดันให้มี โรงเรียนญี่ปุ่นหรือ Nihonjin - Gakkou ขึ้นเปิดทำการเรียนการสอนเป็นภาษาญี่ปุ่นต่อมา

ปี 1960 รัฐบาลไทยได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 ในปลายทศวรรษ 60 - ต้นทศวรรษ 70 นี้ จำนวนประชากรชาวญี่ปุ่นในไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วอีกครั้ง เนื่องจากการขยายตัวของการลงทุนของญี่ปุ่น กระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่นได้ระบุว่า ในปี 1970 มีชาวญี่ปุ่นอาศัยอยู่ในประเทศไทย 3,204 คน ในปี 1980 มี 6,424 คน ปี 1984 มี 9,64 คน อย่างไรก็ตามจำนวนผู้อาศัยในประเทศไทยดังกล่าวยังไม่ใกล้เคียงกับจำนวนจริงเท่าไรนัก ศ.อะกาทกิประมาณว่า ชุมชนญี่ปุ่นมีจำนวนประชากรสูงกว่าตัวเลขอย่างเป็นทางการ 5-6 เท่า ระหว่างปลายทศวรรษ 70 จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนชาวญี่ปุ่นในประเทศไทยราว 15,000 - 20,000 คนโดยประมาณ ภาณุ บุรุษรัตนพันธุ์ (2536) ระบุไว้ในบทความเรื่องญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ...สถานทูตญี่ปุ่นแจ้งว่า มีคนญี่ปุ่นในเมืองไทยประมาณ 20,000 คน แต่ตัวเลขไม่เป็นทางการที่ชาวญี่ปุ่นเองยืนยันคือ ประมาณ 30,000 คน

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็น chuzaiin หรือตัวแทนประจำต่างประเทศของบริษัทต่างๆ หลังปี 1960 เมื่อไทยเริ่ม industrial investment law และชักชวนให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาประกอบอุตสาหกรรมโดยเสนอลดภาษีให้ จำนวนชาวญี่ปุ่นที่มีได้เป็นเจ้าของกิจการก็ลดลงมากเช่นกัน ชูเชอินในช่วง 1960-1970 มีความเป็นอยู่สุขสบายหรูหรามากขึ้น กลุ่มชูเชอินจะอาศัยอยู่ในบ้านพักขนาดใหญ่ มีคนรับใช้ คนขับรถ เล่นกีฬา กอล์ฟในวันหยุดสุดสัปดาห์

เมื่อพิจารณาจากการวิจัยของขุนทอง อินทร์ไทย (2534) ซึ่งได้สำรวจ ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในประเทศไทย พบว่า ชาวญี่ปุ่นในประเทศไทยเข้ามาประกอบอาชีพการค้า อุตสาหกรรม และเป็นผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่จะมีอายุในราว 44.2 ปี ซึ่งนับว่าอยู่ในวัยที่มีบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมสูงและตามมาตรฐานด้านแรงงานในญี่ปุ่น มีตำแหน่งงานเป็นผู้จัดการมากที่สุด รองลงมาได้แก่เป็นกรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายและประธานบริษัทตามลำดับ โดยเข้ามาอยู่ในเมืองไทยนานประมาณ 6 ปี แหล่งที่นิยมพักอาศัยได้แก่บริเวณถนนสุขุมวิท สีลม เพลินจิต ราชดำริ ชาวญี่ปุ่นใช้ชีวิตค่อนข้างหรูหรา มีความเข้าใจสังคมไทยต่ำ พูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ ชอบอยู่รวมกลุ่ม และยังคงรักษา

เอกลักษณ์ต่างๆไว้ เช่น ฐานะของสตรี ความสนใจต่อข่าวสาร การคำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคม

นอกจากนี้ชาวญี่ปุ่นยังมีความเห็นค่อนข้างรุนแรงต่อปัญหาสังคมไทย แม้ว่าจะพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ของตนในสังคมไทย ชอบพอกคนไทย วัฒนธรรมพื้นฐานและธรรมชาติของไทยก็ตาม

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า ชูเชอิน เป็นกลุ่มที่สำคัญที่สุดในชุมชนญี่ปุ่นที่เข้ามาพักอยู่ในประเทศไทยเพราะการขยายการลงทุนของบริษัทญี่ปุ่นเข้ามายังไทยอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปัจจุบัน

สถาบันต่างๆที่สำคัญต่อชุมชนญี่ปุ่น ได้แก่ สมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทย และหอการค้าญี่ปุ่น ภาณุ(อ้างแล้ว)พบว่า...สมาคมญี่ปุ่นเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคนญี่ปุ่น ในสมาคมก็มีชมรมต่างๆแยกกันออกไป...เมื่อคนญี่ปุ่นเดินทางมาถึงกรุงเทพมหานครสมัครเป็นสมาชิกเป็นสมาชิกสมาคมญี่ปุ่นที่ถนนสาทรอาจเป็นก้าวแรกของการเข้าเป็นสมาชิกของสังคมคนญี่ปุ่นในประเทศไทย...ประมาณ 1 ใน 4 ของคนญี่ปุ่นในเมืองไทยเป็นสมาชิกของสมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทย ในปี 2538 สมาคมมีสมาชิกประมาณ 8367คน แม้ว่าศ.อะซากิจะเห็นว่าสมาคมญี่ปุ่นยังไม่จัดว่าเป็นตัวแทนของชุมชนอย่างแท้จริง เพราะการจัดองค์กรที่ไม่ดีพอ อย่างไรก็ตาม สมาคมญี่ปุ่นก็เป็นสถาบันที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งต่อสังคมญี่ปุ่นในไทย ส่วนหอการค้าญี่ปุ่นซึ่งเป็นสถาบันสำคัญรองจากสมาคมญี่ปุ่น ในปีเดียวกันนี้มีสมาชิกประเภทต่างๆทั้งบุคคล และนิติบุคคลเช่น บริษัท ห้างร้านและกิจการต่างๆตามรายงานรวม 1,004 ราย

การที่ชาวญี่ปุ่นจำนวนมากต้องเข้ามาอยู่ประเทศไทยในฐานะสมาชิกกลุ่มย่อยต่างเชื้อชาติในสังคมไทยนี้เองจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยทั้งเพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันและประกอบธุรกิจ

สื่อมวลชนญี่ปุ่นในกรุงเทพ

เมื่อตรวจสอบรายชื่อของสื่อมวลชนประเภทต่างๆที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ "Hello Thailand 1996" ซึ่งเป็นหนังสือ Directory ประจำปี ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อกิจการของชาวญี่ปุ่นและกิจการที่เกี่ยวข้อง พบว่าระบุถึงสื่อมวลชนญี่ปุ่นในไทยโดยแบ่งเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ คือ หนังสือพิมพ์และนิตยสารทั้งหมด 11 ฉบับ มี 1 ฉบับเป็นจดหมายข่าวรายปักษ์ที่ไม่ได้ตีพิมพ์ในประเทศไทย คือ Bangkok insider ผลิตและพิมพ์ในญี่ปุ่น กับ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ทาง IBC CABLE TV และ VDO ที่มีให้เช่าแพร่หลาย

สื่อสิ่งพิมพ์ เมื่อตรวจสอบรายชื่อสื่อต่างๆ จากสมุดทะเบียนรายชื่อหนังสือพิมพ์และนิตยสาร (ปี 2538) กองกำกับการ 3 สำนักตำรวจสันติบาล 2 พบว่ามีทั้งสิ้น 24 ชื่อส่วนใหญ่ไม่มีการผลิตจำหน่ายจริง เพียงแต่ขอหัวหนังสือไว้ล่วงหน้า รายชื่อผู้ประกอบการพิมพ์สิ่งพิมพ์ญี่ปุ่นจากอีกแหล่งคือ รายงานสมาคมชิกสสมาคมหอการค้าในประเทศไทย Japanese Chamber of commerce, Bangkok หรือ Bangkok Nihongin Shokes Kegscho โดยพบรวมอยู่ในรายชื่อสมาชิกแยกตามหมวดธุรกิจ รวมอยู่กับธุรกิจโฆษณาและโรงพิมพ์ในหมวดโฆษณาและการพิมพ์ 19 บริษัท

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อตรวจสอบผังรายการของสถานีโทรทัศน์ต่างๆและวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รวมทั้งการสัมภาษณ์ชาวญี่ปุ่น ทราบว่า มีรายการภาคภาษาญี่ปุ่น ทางสวท. 1 รายการ นอกจากนี้ ยังมีรายการข่าวกระจายเสียงออกอากาศเป็นภาษาญี่ปุ่นทาง IBC CABLE T.V. อีกด้วย

รายการวิทยุกระจายเสียงภาคภาษาญี่ปุ่น ผลิตโดยงานกระจายเสียงภาษาต่างประเทศ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ออกอากาศเป็นประจำสัปดาห์ละ 5 วัน ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลจากผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดีตามรายละเอียดในบทที่ 3

รายการโทรทัศน์ที่กระจายเสียงเป็นภาษาญี่ปุ่นของสถานี IBC CABLE T.V เป็นรายการข่าวประจำวันของ NHK Japan ซึ่ง IBC จะถ่ายทอดสดโดยตรงทุกวัน เวลา 17.00 น. และออกอากาศซ้ำอีก เวลา 01.00 น.

ส่วนด้าน VDO ในย่านสีลมและสุขุมวิท "Hello Thailand 1996" ระบุว่า มีร้านให้เช่า VDO ญี่ปุ่นประมาณ 10 ร้าน รายการทั้งหมดบันทึกเทปมาจากรายการข่าว ละคร ปกตินกะบันเทิงที่ออกอากาศในญี่ปุ่นโดยตรง

การเปิดรับและใช้สื่อของคนญี่ปุ่น

ขุนทอง (อ่างแล้ว) กล่าวถึงการเปิดรับสื่อมวลชนและความสนใจต่อข่าวสารว่า การเปิดรับสื่อมวลชนนั้น ร้อยละ 57 ของกลุ่มชาวญี่ปุ่นไม่ดูโทรทัศน์ในเมืองไทยเลย ร้อยละ 43 ดูโทรทัศน์ โดยชอบดูรายการข่าวมากที่สุด ถึงร้อยละ 83 รายการอื่นที่ชอบดูรองลงมา ได้แก่ รายการกีฬาและละครตามลำดับ เนื่องจากพบว่า ชาวญี่ปุ่นร้อยละ 11.9 พูดไทยแทบไม่ได้เลย ขณะที่ร้อยละ 59.8 พูดได้นิดหน่อย มีเพียงร้อยละ 28.3 เท่านั้นที่พูดไทยได้ดี จึงสรุปว่า สาเหตุหนึ่งของการขาดความรู้ความเข้าใจต่อสังคมไทยคือ การไม่ดูโทรทัศน์ เพราะไม่รู้ภาษาไทยพอจะฟังรู้เรื่อง

ส่วนภาณุ กล่าวถึงการเปิดรับสื่อมวลชนของชาวญี่ปุ่นในเมืองไทยว่า คนญี่ปุ่นไม่ดูโทรทัศน์ไทยแต่ติดตามเฉพาะข่าวของสำนักข่าว NHK (ออกอากาศทาง IBC ทุกวัน เวลา 17.00 น) อย่างไรก็ตามคนญี่ปุ่นชอบอ่านหนังสือ ร้านหนังสือมีหนังสือหลายประเภท ทั้งเกี่ยวกับเมืองไทย หนังสือพิมพ์รายวันโยมิอูริ การ์ตูนรายสัปดาห์สำหรับเด็ก หนังสือนิยายและนิตยสารของผู้ใหญ่...และ...ชอยวิลล่า (บริเวณที่มีชาวญี่ปุ่นพักอยู่หนาแน่นที่สุดบนถนนสุขุมวิท) มีร้านค้าต่างๆที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับคนญี่ปุ่น นับแต่ร้านหนังสือญี่ปุ่น ร้านวิดีโอรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์จากญี่ปุ่น

จากการสัมภาษณ์ชาวญี่ปุ่นทั่วไปพบว่า ส่วนใหญ่ไม่อ่านหนังสือพิมพ์ไทยแต่อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษเช่น บางกอกโพสต์บ้าง แต่อ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสารภาษาญี่ปุ่นเป็นประจำโดยเป็นสมาชิกหรือซื้อที่ร้านหนังสือญี่ปุ่น นักธุรกิจมักจะเปิดรับข่าวจากหลายแหล่ง เช่น จากหนังสือพิมพ์, หนังสือข่าวที่บริษัทเป็นสมาชิกบอกรับและ ติดตามข่าว NHK จาก IBC ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะติดตามชมรายการข่าว NHK เพื่อรับรู้เหตุการณ์บ้านเมืองของตน ในวันหยุด มีการเข้าวิดีโอไปดูกันในครอบครัว โดยเฉพาะแม่บ้านมักใช้เวลาว่างในการดูวิดีโอเพื่อความบันเทิง ร้านให้เช่าวิดีโอญี่ปุ่นจัดว่าเป็นกิจการที่เฟื่องฟูมากในย่านที่มีชาวญี่ปุ่นอยู่หนาแน่น เช่น สีลม สุขุมวิท ร้านส่วนใหญ่มีวิดีโอให้เช่าหลากหลาย ผู้วิจัยขอแบ่งง่ายๆเป็น 2 ประเภทหลักได้แก่

- รายการประเภทสาระ เช่น รายการข่าว สารคดี
- รายการบันเทิง มีทั้งละคร ภาพยนตร์ชุด ภาพยนตร์เรื่อง รายการ Variety ต่างๆ รายการตลก และ Talk Show รายการแสดงต่างๆ เช่น การประกวดร้องเพลง เป็นต้น

รายการทั้งหมดอัดเทปมาจากรายการที่ออกอากาศทางสถานีต่างๆในประเทศญี่ปุ่นแล้วมา Dubbing อย่างรวดเร็ว เพียง 2-3 วันก็สามารถนำมาให้เช่าได้แล้วร้าน VDO ส่วนใหญ่ต่างจำเป็นต้องใช้วิธีการนี้ซึ่งผิดกฎหมายทั้งกม.ไทยและญี่ปุ่นเพื่อแข่งขันกับบริการลูกค้าที่ต้องการติดตามรายการที่ตนโปรดปราน รายการที่ผู้เช่านิยมที่สุดคือรายการโทรทัศน์ที่คล้ายละครหลังข่าวของไทย แม่บ้านญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะใช้บริการร้านวิดีโอเพื่อดูเทปละครเรื่องโปรด เพราะจะสามารถคุยกับครอบครัวในญี่ปุ่นหรือเพื่อนฝูงได้รู้เรื่อง ทันสมัย ในขณะที่พ่อบ้านนิยมดูรายการข่าวและรายการตลก

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าชาวญี่ปุ่นมีการเปิดรับสื่อต่างๆมากตามร้านค้าและสถานบริการอื่นๆเช่น คลินิก ร้านทำผม ร้านอาหาร คอฟฟี่ชอป เพราะมีส่วนจัดซื้อหนังสือเล่ม นิตยสารและหนังสือพิมพ์ไว้บริการ และเป็นแหล่งแจกจ่ายสิ่งพิมพ์ให้ฟรี บางร้านมีบริการวิดีโอในร้านค้าให้ลูกค้าชมด้วย

ความสำคัญของปัญหา

ชุมชนชาวญี่ปุ่นในประเทศไทยเป็นกลุ่มชาวต่างชาติที่ขนาดใหญ่มาก และจัดว่าเป็นชุมชนนอกประเทศที่รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญสูงมากเพราะเป็นชุมชนญี่ปุ่นที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ชุมชนมีลักษณะเฉพาะหลายอย่างของสังคมญี่ปุ่น เช่น เป็นสังคมปิด มีการจับกลุ่มรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่น สมาชิกไม่มีความรู้ความเข้าใจภาษาอื่นดีนัก ขณะเดียวกัน นอกจากลักษณะประจำชาติที่รักการอ่าน มีการบริโภคข้อมูลข่าวสารสูง ชาวญี่ปุ่นกลุ่มนี้ยังจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยเป็นอย่างมากเพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจและในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย ดังนั้น ชาวญี่ปุ่นที่พักอาศัยอยู่ในเมืองไทยจึงต้องมีการผลิตสื่อขึ้นมารองรับความต้องการของชุมชน ตามหลักฐาน คาดว่า วารสารของสมาคมญี่ปุ่นเป็นสื่อแรกที่เกิดขึ้นพร้อมกับการฟื้นฟูสมาคม และหนังสือพิมพ์บางกอกชูโฮซึ่งปัจจุบันอายุประมาณ 20 ปีเป็นนสพ.ภาษาญี่ปุ่นฉบับแรกที่ดำเนินกิจการมาอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีสื่อต่างๆดังกล่าวมาแล้ว ชาวญี่ปุ่นก็ยังคงขาดความรู้และความเข้าใจต่อสังคมไทยเท่าที่ควร ทั้งที่ชาวญี่ปุ่นในเมืองไทยมีอิทธิพลสูงต่อสังคมไทยตลอดมา

ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทยว่า ในชุมชนญี่ปุ่นมีสื่อมวลชนใดบ้างทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง สถาบันสื่อมีลักษณะเช่นไร โครงสร้างระบบสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทยโดยรวมเป็นเช่นไร เพราะเหตุใด เพื่อแสวงหาความรู้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสื่อสารให้ดีขึ้น ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของชุมชนญี่ปุ่นต่อสังคมไทย เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง

ปัญหานำวิจัย

1. สื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทยมีโครงสร้างและบทบาทหน้าที่อย่างไรในบริบทสังคมชุมชนญี่ปุ่นในประเทศไทย

2. มีปัจจัยสำคัญใดบ้างที่มีผลต่อโครงสร้างและบทบาทของระบบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเข้าใจถึงโครงสร้างระบบสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทย
2. เพื่ออธิบายถึงหน้าที่ของระบบสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทย
3. เพื่อให้เข้าใจว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนกำหนดโครงสร้างและบทบาทต่างๆ ของระบบ

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาเฉพาะสื่อมวลชนผู้ผลิตสื่อภาษาญี่ปุ่นที่มีจุดประสงค์จะสื่อข่าวสารภายในชุมชนชาวญี่ปุ่น เท่าที่พบว่าเผยแพร่ในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2538 -2539 เพื่อระบุถึงโครงสร้างและหน้าที่ของระบบสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทย

ข้อสันนิษฐาน

1. โครงสร้างระบบสื่อมวลชนญี่ปุ่นในไทยเกิดขึ้นและดำรงอยู่โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ
2. สิ่งแวดล้อมภายนอกของระบบ คือ ชุมชนญี่ปุ่นในไทย สื่อมวลชนไทยและสื่อมวลชนญี่ปุ่น มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานของสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทย
3. โครงสร้างสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทยอยู่รอดได้โดยทำหน้าที่ให้ข่าวสารประสานความสัมพันธ์ในสังคม ถ่ายทอดวัฒนธรรม ให้ความบันเทิง และสร้างสถานภาพในสังคมให้บุคคล

นิยามศัพท์เฉพาะ

สื่อมวลชนญี่ปุ่น หมายถึงผู้ประกอบการสื่อสารมวลชนในประเทศไทย เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นแก่กลุ่มเป้าหมายชาวญี่ปุ่นที่พักอาศัยอยู่ในประเทศไทย

สื่อ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร จุลสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่นรายการวิทยุ โทรทัศน์เคเบิลทีวี และซึ่งผลิตหรือทำซ้ำเป็นภาษาญี่ปุ่น

ชุมชนญี่ปุ่นในประเทศไทย ได้แก่ผู้ถือสัญชาติญี่ปุ่นที่พักอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร

บทบาทหน้าที่ หมายถึงกิจกรรมต่างๆที่สื่อมวลชนกระทำเป็นกิจวัตรอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

ระบบสื่อมวลชน หมายถึงการรวมตัวกันของปัจจัยต่างๆที่มีอยู่ทั้งหมดในสื่อมวลชนข้างต้น

โครงสร้าง หมายถึง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ ลักษณะการจัดองค์การภายในสื่อมวลชน ลักษณะการรวมกลุ่มภายในวงวิชาชีพของสื่อมวลชนแต่ละประเภท และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันภายในหน่วยย่อยต่างๆของสื่อมวลชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำความรู้ที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาระบบสื่อมวลชนญี่ปุ่นในไทยต่อไป

2. เสนอปัญหาของสื่อมวลชนและแนวทางแก้ไข เพื่อพัฒนาสื่อมวลชนญี่ปุ่นในประเทศไทยต่อไป

3. เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสื่อสารกับชุมชนญี่ปุ่น ให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมไทยอย่างถูกต้อง